

Ефективна економіка № 10, 2017

УДК 336.7

*Г. М. Чепелюк,
к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів та банківської справи,
ДВНЗ «Університет банківської справи», Черкаський навчально-науковий інститут
К. О. Ткаченко,
студентка, ДВНЗ «Університет банківської справи»,
Черкаський навчально-науковий інститут*

МЕТОДИ ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЕКТУ, ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ПРИ БАНКІВСЬКОМУ ІНВЕСТИЦІЙНОМУ КРЕДИТУВАННІ

*Н. М. Chepeliuk,
PhD in Economics, Associate Professor of finance and banking, State High Education Establishment “Banking University”,
Cherkasy Educational and Scientific Institute
К. О. Tkachenko,
Student, State High Education Establishment “Banking University”,
Cherkasy Educational and Scientific Institute*

METHODS OF EVALUATING INVESTMENT PROJECT USED FOR BANK INVESTMENT LENDING

В статті розглянуто методи оцінки інвестиційного проекту, які використовуються при банківському інвестиційному кредитуванні. Банківський інвестиційний кредит набуває все більшої популярності для реалізації інвестиційних проектів, тому правильна та адекватна оцінка впливає на їх розвиток.

The paper considers methods of evaluating investment project used for bank investment lending. The authors stresses the importance of bank investment lending for the investment project implementation. The influence of correct and adequate evaluation on its development has been analyzed.

Ключові слова: банківське інвестиційне кредитування, інвестиційний проект, методи оцінки інвестиційного проекту.

Key words: bank investment lending, investment project, methods of evaluating investment project.

Постановка проблеми. Економіка виступає фундаментальною базою для розвитку суспільства, його інтеграції у світове товариство тощо. Тому на сьогоднішній день для суб'єктів підприємницької діяльності важливого значення набувають саме позикові ресурси. Сферу інвестиційного банківського кредитування складають кредити, які спрямовуються на вкладення в об'єкти реального інвестування, пов'язані з відтворенням засобів виробництва, матеріально-речових цінностей, а також з інноваціями.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значні наукові напрацювання з досліджуваної проблематики проводили такі вітчизняні науковці: О. Вовчак, Л. Кролівецька, Т. Майорова, Б. Пшик, А. Пересада, М. Савлук, Є. Тихомирова, та інші.

Формулювання цілей статті. Метою дослідження є обґрунтування доцільності та розробка пропозицій щодо оцінки ефективності інвестицій, враховуючи галузеву специфіку проектів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Оцінювання ефективності інвестицій відіграє важливу роль при обґрунтуванні та виборі можливих об'єктів інвестування. Від того, наскільки об'єктивно проведена ця оцінка, залежить прийняття вірного інвестиційного рішення щодо термінів повернення вкладених інвестицій, розвитку фірми, галузі, регіону, суспільства. Управлінські рішення щодо довгострокового інвестування вимагають пильної уваги до фінансово-економічної оцінки інвестицій та прогнозування майбутніх грошових потоків. Об'єктивність і достовірність оцінки інвестиційних вкладень визначаються значним чином використанням сучасних методів економічного обґрунтування інвестиційної діяльності.

У світовій практиці існує безліч методик фінансово-економічної оцінки інвестицій. У більшості з них використовуються однотипні, з економічної точки зору, показники ефективності, пов'язані з розрахунком реальних потоків грошових коштів та дисконтуванням.

Термін «дисконтування» застосовується до оцінки теперішньої (поточної) вартості майбутніх потоків грошових коштів [3, с. 260]. Найбільш коректними й обґрунтованими методами, заснованими на дисконтуванні, на думку авторів, є: чиста теперішня вартість, дисконтований термін окупності, індекс прибутковості, внутрішня норма прибутковості. Розглянемо детальніше кожен з вище перелічених методів оцінювання ефективності інвестиційних проектів.

Розрахунок чистої теперішньої вартості (Net Present Value – NPV) заснований на порівнянні доходу від інвестиції в майбутньому, із тим, що вкладено в теперішній час. Чиста теперішня вартість представляє собою різницю між теперішньою, дисконтованою на основі розрахункової ставки відсотка, вартістю надходжень від інвестицій та величиною початкових інвестиційних витрат (1) [2, с. 64]:

$$NPV = \sum_{t=0}^n CF_t \times \frac{1}{(1+r)^t} - \sum_{t=0}^n Inv_t \times \frac{1}{(1+r)^t}, \quad (1)$$

де CF_t – чистий грошовий потік за період t , гр. од.;

r – норма дисконтування, яка враховує зміну вартості грошей в часі, частка від одиниці;

n – термін реалізації проекту, роки;

Inv_t – інвестиції за період t, грн.

Ставка дисконтування, яка використовується в розрахунку NPV, в умовах високої нестабільності української економіки не може бути розрахована за стандартними методиками, які використовуються в зарубіжній практиці. В якості такої можна використовувати облікову ставку відсотка або ставку, прийняту для довгострокових кредитів банку.

Перевагою даного методу розрахунку ефективності інвестицій є врахування вартості грошей у часі, а також цей метод орієнтований на збільшення доходів інвесторів. Недоліками даного методу є те, що чиста теперішня вартість є абсолютним показником, тому важко об’єктивно зробити вибір між кількома проектами з однаковою чистою теперішньою вартістю та різними інвестиційними витратами або проектом з більшим терміном окупності, а також NPV і проектом з меншим терміном окупності та NPV. Водночас, вибір ставки дисконтування є суб’єктивним [1].

Дисконтований термін окупності (DPP) – це період часу, протягом якого сума чистих грошових потоків, дисконтованих на момент завершення інвестицій, дорівнює їх сумі (1.2) [2, с. 65]:

$$\sum_{t=0}^{DPP} CF_t \times \frac{1}{(1+r)^t} = \sum_{t=0}^n Inv_t \times \frac{1}{(1+r)^t}, \quad (2)$$

де DPP - дисконтований термін окупності проекту, роки.

Дисконтований термін окупності, як і розрахунковий (простий), має той недолік, що не враховує потоки при настанні терміну окупності, тобто за весь період дії інвестицій, і, отже, на нього не впливає вся та віддача, яка лежить за межами дисконтованого терміну окупності. Цей показник дає інвесторам інформацію про те, протягом якого часу вони будуть ризикувати своїми вкладеннями.

Даний метод, як і попередній, враховує вартість грошей у часі, а також можливість реінвестування доходів, що отримуються. Недоліком розрахунку дисконтованого терміну окупності, є те, що цей показник ігнорує дохідність проектів за межами терміну окупності, тому проекти з однаковими дисконтованими термінами окупності, але різними термінами реалізації, можуть приносити різний дохід, що унеможливорює їх порівняння [1].

Індекс прибутковості (Profitable Index – PI) безпосередньо пов’язаний з чистою теперішньою вартістю і визначається як відношення дисконтованої вартості грошових потоків до первинних інвестицій (3) [2, с. 66]:

$$PI = \frac{\sum_{t=0}^n \frac{CF_t}{(1+r)^t}}{\sum_{t=0}^n \frac{Inv_t}{(1+r)^t}}, \quad (3)$$

Під час прийняття рішень з інвестицій розглядаються тільки ті об’єкти, для яких індекс прибутковості більше 1. Якщо виникає необхідність вибору кількох об’єктів інвестування, то їх розміщують залежно від значення PI. При прийнятті інвестиційних рішень аналітики віддають перевагу показнику PI у разі, якщо показник NPV є абсолютним, та, коли проекти матимуть однакову чисту теперішню вартість доходів.

Переваги показника PI полягають у тому, що він є відносним та відображає ефективність одиниці інвестицій. В умовах обмеженості ресурсів цей показник дозволяє сформувати найбільш ефективний інвестиційний портфель. Недоліком, є те, що вибір ставки дисконтування є суб’єктивним.

Внутрішня норма прибутковості (Internal rate of return – IRR) – це ставка дисконтування, за якої дисконтовані надходження грошових коштів проекту дорівнюють дисконтованим грошовим видаткам проекту (4) [2, с. 67]:

$$\sum_{t=0}^n CF_t \times \frac{1}{(1+IRR)^t} = \sum_{t=0}^n Inv_t \times \frac{1}{(1+IRR)^t} \quad (4)$$

IRR = i, при якій NPV = 0,

З формули (4) ми можемо знайти ставку відсотка, за якої стають рівними дисконтовані грошові потоки та інвестиційні витрати. Вона представляє собою максимальну відсоткову ставку, під який фірма може взяти кредит, за умови здійснення нею інвестиції за рахунок позичкового капіталу, а грошові потоки використовуватимуться для погашення кредиту й відсотків. За даного механізму інвестування фірма буде знаходитися в точці безбитковості. Внутрішня норма прибутковості представляє собою максимальну ставку відсотка, яка може бути використана без шкоди для господарюючого суб’єкта.

Таким чином, IRR характеризує нижній гарантований рівень прибутковості проекту і максимальну ставку плати за залучені джерела фінансування, за якої проект залишається безбитковим [1].

Недоліками даного методу є складність розрахунку, а також те, що при неординарних потоках можливі декілька варіантів значень IRR. Перевагу зазвичай віддають проекту, що має найвище значення даного показника, що не завжди є правильно, оскільки проекти з низькою IRR можуть у подальшому приносити значний чистий дисконтований дохід.

Розглянувши та проаналізувавши сутність, переваги та недоліки найбільш використовуваних методів оцінювання ефективності інвестиційних проектів, виокремлюємо наступні типові помилки, що можуть виникати при розрахунку показників ефективності:

- необгрунтовано завищуються ціни та попит на вироблену продукцію (ці показники вважаються легко регульованими і, як правило, часто змінюються з метою досягнення прийнятного рівня безбитковості);
- при визначенні величини інвестиційних витрат замість показника чистого оборотного капіталу використовується величина потреби в оборотних коштах (не враховуються короткострокові зобов’язання);
- при розрахунку дисконтних показників економічно невірно використовується величина процентних платежів (присутній подвійний рахунок);
- відсутнє календарне планування (не складаються графіки будівництва, установки, доставки та технічного доведення обладнання, графіки погашення кредитів і виплати процентних платежів) тощо [2, с. 71].

Результати дослідження. Соціально-економічна криза 2014 – початку 2015 років призвела до погіршення становища із залученням іноземних інвестицій та здійснення внутрішніх капіталовкладень. Як непривабливість інвестиційного клімату, так і нестача коштів для капіталовкладень, спричинили різке зменшення показників інвестиційної діяльності в цілому в Україні та її окремих регіонах. Нестача капітальних інвестицій потребує уваги як Кабміну, так і органів місцевого самоврядування щодо посилення інвестиційного потенціалу територій та надання окремих обмежених преференцій інвесторам.

У 2015 р. продовжилося зниження інвестиційної активності майже у всіх регіонах країни. Водночас зростає регіональна диспропорційність інвестування: розрив між максимальним і мінімальним обсягом капітальних інвестицій на одну особу суттєво збільшився [6; 7].

Ще більш відчутним було скорочення обсягів іноземного інвестування. Зменшення обсягу іноземних інвестицій спостерігалось практично у всіх регіонах. Основною причиною цього стала втрата вартості через курсову різницю, проте у всіх регіонах зафіксовано також масштабне вилучення інвестицій, що свідчить про найбільше за всі часи падіння інвестиційної привабливості регіонів.

Отже, враховуючи всі негативні тенденції, які спостерігаються в інвестиційній привабливості проектів, необхідно дослідити безпосередньо сам інвестиційний проект та проаналізувати чи доцільно надавати банківські інвестиційні кредити.

Оскільки всі галузі економіки мають свою специфіку, то вважаємо за доцільне провести емпіричне дослідження одного із напрямків сільськогосподарської діяльності.

Природно-кліматичні умови України є досить сприятливими для розвитку аграрного сектору. Наша країна є одним із найбільших експортерів зерна. Тому саме ця галузь економіки країни є досить привабливою для інвесторів у сучасних умовах. Міністерство аграрної політики та продовольства України спільно з місцевими органами виконавчої влади розробили комплекс заходів щодо стимулювання розвитку аграрного виробництва та включили їх до розроблюваної нині Програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року.

Комплекс заходів передбачає:

1. Відкриття проектів з залучення технічної та фінансової допомоги від міжнародних фінансових організацій для малих підприємств, що займаються переробкою та експортом сільськогосподарської продукції.
2. Укладання угод між місцевими органами виконавчої влади та банківськими установами щодо надання банківськими установами пільгових кредитів для сільськогосподарських виробників.
3. Визначення Міністерством фінансів України порядку встановлення податкових канікул та надання відстрочки з платежів до бюджету для сільськогосподарських виробників [6, с. 80].
- Розглянемо наступний інвестиційний проект – будівництво комплексу зерносховищ. Автори вважають його типовим на підставі аналізу інвестиційних пропозицій, що розміщені на сайтах органів місцевого самоврядування. Вихідні дані інвестиційного проекту наведені в таблиці 1.

Таблиця 1. Вихідні дані інвестиційного проекту «Будівництво комплексу зерносховищ»		
№ п/п	Показник	Значення
1	Статутний капітал компанії, тис. дол. США	64
2	Чисельність працюючих, чол.	68
3	Річний товарообіг підприємства, тис. дол. США	5314
4	Загальна вартість проекту, тис. дол. США	1720
5	Власні кошти, тис. дол. США	350
6	Термін окупності, років	3
7	Рентабельність, %	16,1

Джерело: Побудовано автором за даними [8]

Проект представляє собою бізнес-план щодо створення виробничого комплексу з переробки зерна пшениці, відповідно до якого планується побудувати комплекс зерносховищ (будівництво силосів для зберігання зерна, системи очищення зерна, зерносушарки та комплексу транспортерів, а також підготовка складських приміщень для зберігання зерна на підлозі) – 1720000 дол. США. В ході реалізації цієї черги проекту буде створена можливість для зберігання 12 тис. тон зерна.

Окрім переробки зерна, підприємство буде надавати сільгоспідприємствам послуги зі зберігання зерна, а також з підготовки до зберігання (чищення, сушіння) зерна. В інвестиційному проекті зазначається, що підприємство вказує в інвестиційному проекті бажаний спосіб участі потенційного інвестора в проекті – це цільові кредитні кошти. Розрахунок ефективності інвестиційного проекту наведено в таблиці 2.

Таблиця 2. Розрахунок ефективності інвестиційного проекту «Будівництво комплексу зерносховищ»		
№ п/п	Показник	Значення
1	Чиста теперішня вартість (NPV) тис. Дол. США	3098,276
2	Коефіцієнт міцності (DPP)	3,089
3	Індекс прибутковості (Profitabile Index – PI)	2,089
4	Внутрішня норма прибутковості (Internal rate of return – IRR)	15 %

Джерело: розраховано автором

Отже, провівши розрахунок ефективності інвестиційного проекту ми дійшли наступних висновків, що даний інвестиційний проект є вигідним для кредитування тому, що банк отримує досить високі прибутки в результаті кредитування. Внутрішня норма дохідності становить 15%, перевищення припустимого рівня дисконтної ставки зробить проект збитковим. Одним із позитивів проекту є те, що він знаходиться у стані реалізації. Тобто інвестору не потрібно буде чекати досить тривалий час, щоб отримати прибуток та повернути тіло кредиту.

Оскільки в Україні значні обсяги виробництва зернових культур, то даний інвестиційний проект є привабливим для банків. Однак, банк повинен враховувати специфічні особливості кожного проекту. Що стосується даного, то необхідно враховувати обсяги виробітку зерна за останні 5 років.

Оскільки робота зерносховищ безпосередньо пов’язана із зерном, то використання їх залежить від кількості зерна, попиту та пропозиції. Розглянемо потенційні ризики у даному сегменті галузі кредитування:

- пошкодження зерносховища внаслідок стихійного лиха (як наслідок, перебоїв в електропостачанні);
- за час кредитування зерносховище позбавлять сертифіката відповідності внаслідок погіршення якості зерна, що призведе до зменшення заставної вартості);
- коливання цін на ринку сільськогосподарської продукції;
- зменшення попиту на дане зерно на ринку (наприклад: потужна рекламна кампанія щодо корисності житнього хліба, а не пшеничного), в даному випадку ціна на пшеничне зерно не впала, але знайти покупця – вимагає довшого терміну, тобто зростають витрати банку (нарахування відсотків, штрафів і пені);
- сезонність попиту і пропозиції на зерно.

Виходячи з того, що кредитування інвестиційних проектів безумовно пов’язане зі значними ризиками, ця обставина обов’язково має бути врахована та відображена у ціні кредитних ресурсів:

$$S_B^{KR} = S_{\text{баз}} + R \tag{5},$$

де R – надбавка за ризик;
S_Б^{KR} – процентна ставка кредитування інвестиційних проектів.

Надбавка за ризик R, таким чином, потребує детального розгляду для її диференціації.

Отже, практика застосування цього методу потребує ряду експертних оцінок та розрахунків, а саме створення декількох сценаріїв розвитку подій та розподілу ймовірностей між ними. Як норму дисконту приймемо рівень середньозваженої строкової депозитної процентної ставки у національній валюті, розрахованої за III квартал 2016 р. 16%.

За найкращий (оптимістичний) сценарій було взято з попередньо досліджуваного об’єкта; для отримання найбільш вірогідного та найгіршого (песимістичного) сценаріїв показник товарообороту був знижений на 20 та збільшений 30% відповідно, а та норми дисконту збільшено на 20 та 30% (табл. 3).

Таблиця 3. Вірогідні сценарії реалізації проекту				
№ з/п	Показник	Сценарії розвитку подій		
		Песимістичний	Поміркований	Оптимістичний
1	Чиста теперішня вартість (NPV) тис. дол. США	2996,03	3098,276	3913,27
2	Коефіцієнт міцності (DPP)	2,163	3,089	3,707

3	Індекс прибутковості (Profitabile Index – PI)	1,256	2,089	2,707
4	Внутрішня норма прибутковості (Internal rate of return – IRR)	10%	15 %	17 %
5	Надбавка за ризик (R)	+ 3%	+1,5%	+0,5%

Джерело: складено автором

Отже, можна зазначити, кредитуючи інвестиційний проект слід врахувати всі наявні ризики. Розрахувати за яким сценарієм банк отримає максимальний прибуток та вибрати найбільш оптимальний та прийнятний до сьогоднішніх умов сценарій кредитування. Для ефективного надання кредитних послуг необхідним є аналіз методів управління кредитними ризиками в розрізі суб’єкта кредитних відносин (позичальника), ураховуючи загальні та специфічні риси кожного окремого напрямку кредитування.

Виділимо основні причини виникнення кредитного ризику при кредитуванні сільськогосподарських підприємств:

1. Нездатність позичальника вчасно розрахуватися за кредитними зобов’язаннями;
2. Ризик ліквідності застави. В основному заставою при кредитуванні сільськогосподарських підприємств є нерухомість, устаткування, транспортні засоби.
3. Негативні зміни в менеджменті підприємства.
4. Помилкове визначення банком позичальника кредитоспроможним.
5. Моральні та етичні характеристики керівника підприємства - позичальника тощо.

Рівень кредитного ризику, який може взяти на себе банк, залежить від низки факторів, зокрема, внутрішніх (обсяг власного капіталу, рівень ліквідності, платоспроможності тощо) і зовнішніх (стан економіки держави, політичні фактори тощо) тощо [4].

Ринкове середовище, складність зв’язків у ньому, здійснення виробництва сільськогосподарської продукції під впливом природно-кліматичних та біологічних факторів можуть стати причинами неповернення кредитів сільськогосподарськими підприємствами.

Оскільки фінансовий стан сільськогосподарського підприємства може суттєво погіршитися у разі прояву кредитного ризику, то важливим є процес управління ним, під яким розуміють комплекс, заходів направлених на мінімізацію ризиків та забезпечення безперебійного виробничого процесу з метою створення умов для повернення кредитних ресурсів.

Для мінімізації ризиків слід вдосконалювати методи стандартні оцінки інвестиційних проектів використовуючи більш специфічні. Одним із таких є методика розрахунку поправки на ризик коефіцієнта дисконтування при аналізі реальних інвестиційних проектів.

За даним методом ризик розрахованого чистого приведеного до теперішньої вартості доходу від реалізації інвестиційного проекту близький до нуля, якщо дисконтна ставка при його визначенні береться на рівні дохідності державних цінних паперів. Як відомо, здійснення реального інвестиційного проекту завжди пов’язане з певною мірою ризику, оскільки інвестор, який не бажає ризикувати, краще вкладе свій капітал не в інвестиційний проект, а в державні цінні папери.

Чим вищий ризик за проектом, тим більшим має бути імовірнісний дохід, а, отже, і вища премія за ризик. Сума безризикової відсоткової ставки (дохідність державних цінних паперів) та визначений експертним шляхом розмір премії за ризик (виражений у відсотках) використовуються для дисконтування грошових потоків проекту та розрахунку NPV проектів.

Логіку цієї методики можна продемонструвати, розглянувши графік функції лінії ризику $r_i = f(R)$ (рис. 1).

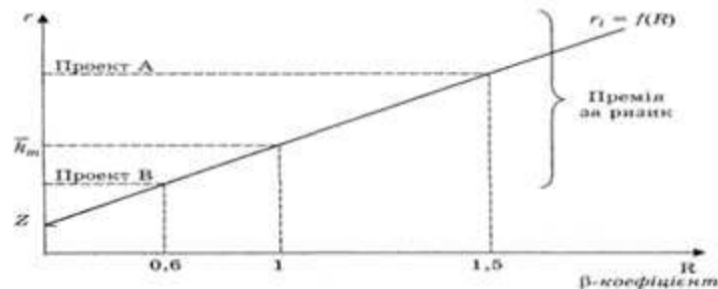

Рис. 1. Графік функції лінії ризику

Наступним методом оцінки інвестиційного проекту є імітаційна модель оцінювання ризику реальних інвестиційних проектів.

Ризикованість інвестиційного проекту виражається у відхиленні грошового потоку для цього проекту від очікуваного. Розглянувши альтернативні проекти, можна оцінити грошові потоки, керуючись експертними оцінками ймовірності їх надходження та величиною відхилень складових потоку від очікуваних величин. З двох проектів, що порівнюються, проект із більшим значенням цього відхилення вважається більш ризикованим.

Сутність імітаційного моделювання в оцінюванні ризику полягає у коригуванні грошового потоку проекту і зазначеним нижче розрахунком NPV для всіх можливих його сценаріїв [5].

За кожним проектом, що розглядається, будують на основі експертних оцінок три можливих варіанти розвитку: найгірший, найреальніший та оптимістичний. Розглянемо на прикладі числові характеристики інвестиційного проекту (табл. 4).

Таблиця 4. Числові характеристики інвестиційного проекту		
Показник	Чиста теперішня вартість (NPV) тис. дол. США	Експертна оцінка ймовірності
Песимістичний	2996,030	0,1
Поміrkований	3098,276	0,7
Оптимістичний	3913,270	0,2

Джерело: складено автором

На підставі результатів розрахуємо розкид NPV:

$$NPV = 3913,28.2996,03=917,24 \text{ тис. дол. США}$$

Тобто, якщо порівнюються два проекти, то проект з більш чутливою NPV розглядається як ризикований, оскільки малі зміни вхідної змінної спричиняють великий розкид значень NPV довкола очікуваного, тобто більшу невизначеність, а отже і більший ризик.

Також, для порівняння та для оцінки двох інвестиційних проектів розраховують середнє очікуване значення NPV для кожного проекту, скориставшись визначеними експертним шляхом ймовірностями отримання значень NPV проектів, що розглядаються. Для прикладу розрахуємо ENPV використовуючи дані нашого інвестиційного проекту:

$$ENPV=(0,1*2996,03)+(0,7*3098,276)+(0,2*3913,27)= 3251,05 \text{ тис. дол. США.}$$

Отже, провівши відповідні розрахунки інвестор може точно визначитись, який інвестиційний проект є найбільш привабливим та принесе йому максимальний прибуток.

Особливості управління кредитними ризиками сільськогосподарських підприємств зосереджені на трьох рівнях управління ним: на рівні сільськогосподарського позичальника, на рівні банку та на рівні держави. На рівні сільськогосподарського підприємства управління кредитними ризиками полягає у моніторингу кредитних відносин позичальника із кредитною установою як елемент бізнесового планування. Саме на цьому рівні має бути організована ефективна система страхування виробничих ризиків підприємства, що є другою особливістю управління кредитними ризиками сільськогосподарських підприємств. Адже непередбаченість природних кліматичних умов у сільському господарстві зумовлює необхідність зовнішнього джерела відшкодування збитків, завданих природними явищами.

Роль кредитного страхування при наданні кредитів сільськогосподарським підприємствам полягає у страхуванні різноманітних ризиків сільськогосподарського підприємства. Тому вони як потенційні споживачі кредитних ресурсів мають ширше використовувати можливості кредитного страхування, а саме укладати не лише договори страхування заставленого майна, а й договори страхування, які є вільними від кредитних зобов’язань. Така схема страхування є більш сприятливою для сільськогосподарського підприємства, адже захищає в першу чергу сільськогосподарське підприємство, а не банк.

Отже, при інвестиційному кредитуванні слід враховувати всі наявні ризики, які існують та зменшувати їх шляхом мінімізації ризиків при банківському інвестиційному кредитуванні.

Висновки. За результатами досліджень теоретичних та практичних аспектів банківського інвестиційного кредитування пропонуємо наступні висновки:

1. Оцінювання ефективності інвестиційної діяльності відіграє найважливішу роль при обґрунтуванні та виборі можливих об’єктів інвестування. Від того, наскільки об’єктивно проведена ця оцінка, залежать прийняття вірного інвестиційного рішення, терміни повернення вкладених інвестицій, розвиток фірми, галузі, регіону, суспільства. Оптимізація управлінських рішень в області довгострокового інвестування вимагає найпильнішої уваги до фінансово-економічної оцінки інвестицій та прогнозування майбутніх грошових потоків. Об’єктивність і достовірність оцінки інвестиційних вкладень визначаються в значній мірі використанням сучасних методів економічного обґрунтування інвестиційної діяльності.

2. На теперішній час банківське інвестиційне кредитування має низку проблем. Перша з яких – це ризикованість інвестиційних кредитів. Вона змушує банки підвищувати відсоткові ставки та рівень забезпечення позик, а вітчизняні підприємства не завжди в змозі прийняти такі умови кредитування.

3. Забезпечення належної ресурсної бази для фінансування інвестиційних проектів, що складно реалізується при існуючому рівні довіри населення, заощадження якого виступають ключовим джерелом довгострокових депозитів, тобто ресурсної бази.

4. Важливими макроекономічними факторами виступають рівень політичної стабільності держави та стан нормативно-правового забезпечення, які на сучасному етапі не можна назвати задовільними для створення сприятливих умов розвитку інвестиційного кредитування.

5. Вважаємо, що одним із основних методів мінімізації ризиків є поєднання методик оцінки інвестиційних проектів з метою, щоб при кредитуванні даного проекту застрахувати себе від всіх наявних ризиків.

Література.

1. Гринчуцький В.І. Економіка підприємства: навч. посібник /В.І. Гринчуцький, Е.Т. Карапетян, Б.В. Погрішук. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 304 с.
2. Кангро, М. В. Методы оценки инвестиционных проектов: учебное пособие / М. В. Кангро. – Ульяновск: УлГТУ, 2011. – 131 с.
3. Карлберг Конрад. Бизнес-анализ с помощью Excel 2000. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2000. – 480 с.
4. Скалецька О.В. Особливості мінімізації кредитних ризиків комерційних банків при кредитуванні сільськогосподарських підприємств // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2012. – № 2. – С. 235.237
5. Черваньов Д.М. Менеджмент інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств України / Д.М. Черваньов, Л.І. Нейкова. – Київ: Знання, 1999. – 514 с.
6. Шевченко О.В. Економіка регіонів у 2015 році: нові реалії і можливості в умовах започаткованих реформ: аналіт. доп. / О. В. Шевченко, В. І. Жук, К. Г. Юрченко, О. А. Баталов [та ін.]; за заг. ред Д. І. Олійник. – К.: НІСД, 2015. – 116 с.
7. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (<http://www.ukrstat.gov.ua/>).
8. Офіційний сайт Торгово-промислової палати України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://invest.ucci.org.ua/ua> (<http://invest.ucci.org.ua/ua>)

References.

1. Hrynychtskyi V.I. (2010) *Ekonomika pidpryemstva* [business Economics] Kyiv: Centre of educational literature [in Ukrainian].
2. Kanhro, M. V. (2011) *Metody otsenky ynvestytsyonnykh projektov* [Methods of evaluation of investment projects] Ulyanovsk: Ulyanovsk State Technical University [in Russian].
3. Karlberh Konrad (2000) *Byznes-analyz s pomoshchiu Excel* [Business Analysis with Excel] Moscow: Publishing House [in Russian].
4. Skaletska O.V. (2012) *Osoblyvosti minimizatsii kredytnykh ryzykiv komertsiiynykh bankiv pry kredytuvanni silskohospodarskykh pidpryiemstv* [Features of minimizing the credit risks of commercial banks in lending to agricultural enterprises] Kyiv: Bulletin of the University of Banking of the National Bank of Ukraine [in Ukrainian].
5. Chervanov D.M. (1999) *Menedzhment innovatsiino-investytsiinoho rozvytku pidpryiemstv Ukrainy* [Management of innovation and investment development of enterprises of Ukraine] Kyiv: Publishing House «Knowledge» [in Ukrainian].
6. Shevchenko O.V. (2015) *Ekonomika rehioniv u 2015 rotsi: novi realii i mozhlyvosti v umovakh zapochatkovanykh reform* [The region's economy in 2015: new realities and opportunities in the context of the initiated reforms] Kyiv: The National Institute for Strategic Studies [in Ukrainian].
7. Ofitsiinyi sait Derzhavnoi sluzhby statystyky Ukrainy [Official website of the State Statistics Service of Ukraine]. ukrstat.gov.ua Retrieved from: <http://www.ukrstat.gov.ua/> [in Ukrainian].
8. Ofitsiinyi sait Torhovo-promyslovoi palaty Ukrainy [Official website of the Ukrainsan Chamber of commerce and industry]. ucci.org.ua Retrieved from: <https://www.ucci.org.ua/en/> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 17.10.2017 р.